

Överenskommelse om kostnadsfördelning av läkemedel och läkemedelsnära produkter i särskilt boende för äldre i Stockholms län

Bakgrund

KSL-kansliet och hälso- och sjukvårdsförvaltningen fick ett uppdrag från den gemensamma presidiegruppen att ta fram ett förslag till överenskommelse mellan Stockholms läns landsting (SLL) och Kommunförbundet Stockholms Län (KSL) om en gemensam målbild för att förbättra den äldres läkemedelsanvändning. Den ska innehålla förslag till handlingsplan, riktlinjer och avtal. Målbilden ska mynna ut i en gemensam samverkansmodell för förbättrad läkemedelsanvändning och optimal läkemedelsförsörjning. Ansvarsfördelningen mellan SLL och kommunerna styrs av olika lagar, författningar och ingångna avtal. Kommunen ansvarar för vård och omsorg i särskilt boende för äldre (SÄBO) upp t o m sjuksköterskenivå. SLL ansvarar för all hälso- och sjukvård utförd av läkare i SÄBO och för läkemedelskostnaderna samt läkemedelsnära produkter, som ingår i förmånen.

Arbetet påbörjades i augusti 2012 och beräknas vara klart i början av 2014. I samband med arbetet om överenskommelsen blev det tydligt att en problematik i samarbetet mellan kommunerna och SLL var att kostnadsfördelning av läkemedel och läkemedelsnära produkter var en ständigt återkommande diskussion. Det innebar att en överenskommelse om kostnadsfördelning måste föreligga innan målbilden kan läggas fast.

Syfte

Att tydliggöra kostnadsansvaret för respektive huvudman, kommun respektive SLL, gällande läkemedel och läkemedelsnära produkter i SÄBO.

Målgrupp

Målgruppen omfattar de som är över 65 år och bor i någon av Stockholms läns särskilda boende, vilket även omfattar korttidsvård, servicehus och profilboenden.

Mål för överenskommelsen

Klara och tydliga regler för kostnadsansvar som skapar förutsättningar för en trygg och säker användning av läkemedelsnära produkter med fokus på behandlingen och nyttan och inte på vem som ska betala.

Överenskommelsen ska tydliggöra kostnadsansvaret för respektive huvudman – kommun respektive Stockholm läns landsting.

Läkemedel

Läkemedelslagen (1992:859) är en av de lagar som reglerar läkemedelsområdet. Vad som skall klassificeras som ett läkemedel bestäms av läkemedelslagen, klassificeringen grundar sig på två faktorer, produktens innehåll och syfte.

- Enligt 1§ läkemedelslagen avses med läkemedel varje substans eller kombination av substanser som tillhandahålls med uppgift om att den har egenskaper för att förebygga eller behandla sjukdom hos människor klassificeras som läkemedel,
- Eller kan användas på eller tillföras människor i syfte att återställa, korrigera eller modifiera fysiologiska funktioner genom farmakologisk, immunologisk eller metabolisk verkan eller för att ställa diagnos.

Läkemedelsnära produkter

Medicintekniska produkter som behövs för att tillföra kroppen läkemedel och som behövs för egenkontroll av medicinering samt för stomivård, enligt lag (2003:76) och (2002:160)

Stockholms läns landsting respektive kommunernas ansvar

Stockholms läns landsting har ett kostnadsansvar för läkemedel som finns i de fullständiga förråden i akut och buffertförråden och Dos-dispenserade läkemedel i särskilt boende. De boende har ingen kostnad för läkemedel från förråden men betalar läkemedelskostnaden upp till högkostnadsskydd för Dos-dispenserade läkemedel

I övrigt föreslås kostnadsfördelning enligt nedan:

Typ av behandling/produkter	Kommun/Särskilt boende	SLL
Infusions- och injektionsbehandling		
Infusionspumpar		x
Morfinpumpar – läkemedels-pumpar		x
Trevägskrantar, sprutor, infusions- och injektionskanyler, propp, injektionsventil		x
Droppställning	x	
Infusionsaggregat för blodtransfusion och intravenösa infusioner		x
Porth á Cath + tillbehör		x
MiniSpike, överföringskanyler		x

PICC-line + tillbehör		X
Spädningsvätska för intravenösa injektioner		X
Enteral nutrition		
Sondspruta	X	
Enterala nutritionskatetrar t.ex. gastroknapp, PEG, Jejuno-katetrar, matningslang		X
Droppställning	X	
Sondnäring	X	
Sondpump och aggregat	X	
Kosttillägg	X	
Andningshjälpmedel		
Inhalatorer/nebulisatorer och tillbehör		X
Oxygenbehandling och tillbehör		X
Ventilatorer med tillbehör		X
Syrgas , personförskriven		X
Slemsugar		
Personförskriven sug med tillbehör, laddare, transformator, sugfilter, kopplingslangar		X
Sugkatetrar	X	
Enhetsbunden sug med tillbehör, laddare, transformator, sugfilter, kopplingslangar, sugkatetrar	X	
Kompressionsbehandling		
Kompressionspump, inkl stövlar el dyl		X
Behandlande kompressionsmaterial enligt ordination av läkare, specialistmottagning		X
Stödstrumpa utan ordination betalas av den enskilde själv.		
Apparater för smärtlindring		
TENS med tillbehör	X	
Inkontinenshjälpmedel		
Inkontinenshjälpmedel	X	
Stomimaterial	X	
Provtagningsmaterial		
T ex vacutainer, blodprovskanyler, butterflykanyler, provtagningsrör, odlingspinnar, faecesburkar, mikrokuvetter, teststickor för urinanalys.		X

Stickor till blodsockermätare personligt förskrivna enligt läkarordination		
Remissblanketter		
Undersöknings- och provtagningsremisser		X
Permanent tracheostoma		
Kanyler och nässpeculum		X
Kanylband	X	
Förband	X	
Specialförband och specialkanylband för tracheostomerade		X
Fuktväxlare		X
Talventil		X
Dialysbehandling		
Utrustning för hemdialys		X
Sårvårdsprodukter och förbandsmaterial		
Omläggingsmaterial och Förbrukningsmaterial ¹ som ordinerar av kommunal dsk/ ssk	X	
Av läkare ordinerade specialbehandlingar av icke förmånsgrundande läkemedelsnära produkter . Specialförband, salvor material som ordinerats av specialistsjukvården enligt särskilt beslut		X
Urinkateter (tappningskatetrar och KAD) sterilt vatten, klorhexidinlösning	X	
Katetreringsset, uppsamlingspåsar, fixationsanordningar, Nacl	X	

¹Omläggingsmaterial/förbrukningsmaterial där kommunen/det särskilda boendet har kostnadsansvar.

Kommunen står för kostnader för omläggingsmaterial/förbrukningsmaterial som inte i sig kräver läkarordination och som ingår omvårdnadsuppdraget som t ex:

Sterila kompresser, rena kompresser, sterila omläggingsset, sterila handskar, rena handskar, absorptionsförband, fixationsförband (sterilt) till PVK, fixeringsnät (tex tubnät) eller lindor till PVK, kanylförband, sterilt häftande sårfilm till venport, hudvänlig häfta, plåster, tape, gasbindor, kompressionslindor, tubgas, polstervadd odyl, steristrip, fixeringstejp

Spritsuddar, zinkpasta, salva, spray, mjukgörande salva odyl som sjuksköterska ordinerat för behandling, träspatlar, bomullspinnar, tvål, tvättlappar, pincetter, sax, peang, suturkniv. Munvårdsmaterial för vård i livets slutskede/akut sjukdom. Riskavfallsburkar.

Blodtrycksmanchett, stetoskop mm	x	
----------------------------------	---	--

En gemensam rutin för avvikelshantering/ förslag på förändringar av kostnadsfördelningen håller på att arbetas fram. Förslagen/avvikelserna från verksamheterna ska skickas till respektive Medicinskt ansvarig sjuksköterska i kommunen, MAS och namngiven funktion på Hälso- och sjukvårdsförvaltningens medicinska stab.

Uppföljningsmöten kommer att ske var 6:e månad av representanter utsedda av KSL och HSF. Dessa får också uppdraget att ge förslag på eventuella behov av att revidera avtalet.